

BIULETYN WIADOMOŚCI Z URZĘDU

URZĄD MIASTA I GMINY WE FROMBORKU

MIASTO I GMINA
TRZYKROTNIE NAGRODZONE
STATUETKĄ KAZIMIERZA WIELKIEGO
ZA I MIEJSCE
W OGÓLNOPOLSKIM RANKINGU
INWESTYCJI SAMORZĄDOWYCH
W KATEGORII MAŁYCH MIAST
W LATACH 2003, 2004 i 2005.

„GMINA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU”
LAUREAT NARODOWEGO KONKURSU
„PRZYJAŹNI ŚRODOWISKU”
W LATACH 2003, 2005, 2006.

CERTYFIKAT
PN-EN ISO 9001:2001

NIECH PŁONIE ŚWIATEŁKO PAMIĘCI...

*Śpieszmy się kochać ludzi,
tak szybko odchodzą.*
Jan Twardowski

Łącząc się w bólu, smutku i żałobie składamy wyrazy najgłębszego współczucia
Rodzinom Ofiar tragedii – **Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego**, Jego Żony **Marii Kaczyńskiej**
oraz delegacji towarzyszącej prezydentowi.

W sposób szczególny dzielimy się bólem po stracie
Pani Marszałek Senatu Krystyny Bochenek –
członka Komitetu Honorowego obchodów 700-lecia Fromborka.

Dzieląc się ogromnym bólem straty łączymy się w żałobie z bliskimi ofiar.

Cześć Ich pamięci!

Mszę w intencji ofiar tragedii odprawił ksiądz prałat Tadeusz Graniczka
12 kwietnia o godz. 18:00 w archikatedrze fromborskiej.

PROGRAM OBCHODÓW 700-LECIA FROMBORKA KWIECIEŃ – CZERWIEC 2010

KWIECIEŃ

- 24–25.04. – Harcerski Rajd Pieszy „BORYNA” – na tropie Fromborka
- 28.04. – Grand Prix Warmii, Żuław oraz Kujaw w Brydżu sportowym

MAJ

- 02.05. – Fromborskie Święto Rybaka
- 08.05. – Międzynarodowe Zawody LOK w strzelaniu sportowym oraz Bieg na orientację
- 06–09.05. – Bieg 700 kilometrów na 700-lecie Fromborka
- 22.05. – Uroczysty pochówek Mikołaja Kopernika
- 22–23.05. – Złot przedstawicieli szkół noszących imię Mikołaja Kopernika
- Główne obchody 700-lecia nadania praw miejskich:**
  - 28.05. – Inscenizacja uroczystego wjazdu Kopernika do Fromborka
  - Wieczorne widowisko teatralne na Wzgórzu Katedralnym (premiera)
- 28–30.05. – Złot Honorowych Obywateli Fromborka
  - I Ekstremalny Bieg z okazji 700-lecia Fromborka
  - Centralny Rajd Szlakami Kopernika
  - Festiwal Piosenki Harcerskiej „Razdziawa 2010”
  - cykl imprez sportowo-rekreacyjnych
  - parada orkiestr mundurowych

CZERWIEC

- 04–06.06. – Piknik Rycerski pn. „Wojna głodowa 1414” – w ramach Warmińskich Spotkań z Historią
- 12–13.06. – 3 Złot Turystyczny „Starych Butów”
- 20.06. – Obchody 750-lecia Kapituły Warmińskiej
- 24–27.06. – Spływ Kajakowy Wodami Warmii – Noc Świętojańska
- 26.06. – 4 Mistrzostwa Siłaczy Polski Północnej
- 27.06. – Inauguracja 43. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej

UCHWAŁY XL SESJI RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU

Na XL sesji w dniu 25 marca 2010 roku podjęto następujące uchwały:

Uchwała Nr XL/254/10

w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Frombork środków stanowiących fundusz sołecki w roku budżetowym 2011.

W dniu 1 kwietnia 2009 roku weszła w życie ustawa o funduszu sołeckim, która zobowiązuje Radę do wyodrębnienia w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym w ramach gmin możliwe jest tworzenie jednostek pomocniczych. Sołectwa, co do zasady są jednym z najmniejszych jednostek pomocniczych o najsilniejszych więzach łączących mieszkańców. Uwzględniając istotną rolę społeczności wsi w zaspokajaniu podstawowych potrzeb społecznych, zasadnym wydaje się zapewnienie przyznania określonych środków finansowych na ten cel.

Uchwała Nr XL/255/10

w sprawie zasad używania herbu Gminy Frombork.

Herb Gminy Frombork stanowi własność Gminy Frombork i podlega ochronie jako dobro osobiste. W związku z tym podjęto uchwałę określającą szczegółowe zasady używania herbu Gminy Frombork.

Uchwała Nr XL/256/10

w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Frombork – opisu planowanych do realizacji zadań na lata 2010–2015.

Z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej pojawiła się szansa pozyskania środków z Funduszy Strukturalnych. W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich”, w Działaniu: 2.3 Odnowa wsi i zachowanie dziedzictwa kulturowego, powstała możliwość wsparcia inwestycji i przedsięwzięć, które poprawią wizerunek miejscowości oraz jakość życia jej mieszkańców. Niezbędnym warunkiem ubiegania się o te środki jest uchwalenie przez Radę Miejską Frombork Planu Odnowy Miejscowości z opisem planowanych do realizacji zadań.

Uchwała Nr XL/257/10

w sprawie wydania opinii w sprawie uznania lasów stanowiących własność Skarbu Państwa położonych na terenie gminy Frombork za lasy ochronne.

Z wnioskiem o wydanie opinii w ww. sprawie wystąpiło Nadleśnictwo Zaporowo. Nadleśnictwo Zaporowo w swoim wniosku wskazało 252 pododdziały leśne położone na terenie Miasta i Gminy Frombork o ogólnej powierzchni 679,88 ha do uznania za lasy ochronne. Ostateczna decyzja w tej sprawie wyda Minister Środowiska na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Uchwała Nr XL/258/10

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu części nieruchomości gruntowej oznaczonej według ewidencji gruntów jako działka nr 100/26 obręb Biedkowo, gmina Frombork, dla której Sąd Rejonowy w Braniewie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze 32161.

Uchwała Nr XL/259/10

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu części nieruchomości oznaczonej według ewidencji gruntów jako działka nr 123/4 obręb Wielkie Wierzno, gmina Frombork, dla której Sąd Rejonowy w Braniewie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze EL1B/00031958/6.

Uchwała Nr XL/260/10

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej części nieruchomości gruntowej oznaczonej według ewidencji gruntów jako działka nr 12/1 obręb nr 7 miasta Fromborka, dla której Sąd Rejonowy w Braniewie prowadzi księgę wieczystą o numerze EL1B/00015619/0.

Ww. nieruchomość gruntowa zostanie sprzedana na rzecz Pana Grzegorza Jankowiaka w celu poprawienia warunków zagospodarowania przyległej nieruchomości przeznaczonej pod zabudowę wielorodzinną na Osiedlu Słonecznym.

Uchwała Nr XL/261/10

w sprawie zmian w budżecie na 2010 r.

SPRAWOZDANIE Z PRACY BURMISTRZA W OKRESIE MIĘDZY SESJAMI RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU OD 26 LUTEGO 2010 DO 25 MARCA 2010 R.

Pani Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej!

Panie i Panowie Radni!

Panie i Panowie Sołtysi!

Szanowni Państwo!

Sprawozdanie niniejsze obejmuje okres od 26 lutego do 25 marca br.

W tym czasie wprowadziłam 1 zarządzenie nr 11/10 z dnia 17 marca br. W sprawie przedłożenia sprawozdania za rok 2009.

Podpisałam umowę notarialną na sprzedaż wszystkich udziałów w prawie użytkownika wieczystego gruntu oznaczonego jako działka nr 62 obręb 4 miasta Fromborka na rzecz właścicieli lokali położonych w budynku przy ul. Mickiewicza 3.

Ogłoszono i odbyło 20 przetargów ustnych nieograniczonych na: 2 nieruchomości położone we Fromborku przy ulicy Basztowej

na zabudowę mieszkaniową oraz 18 nieruchomości we Fromborku na Osiedlu Słonecznym na zabudowę garaży.

W wyniku czego sprzedano jedną nieruchomość przy ulicy Basztowej na rzecz Pani Alicji Doroty Raniszewskiej z Warszawy za cenę sprzedaży brutto wynoszącą 55 510 złotych oraz jedną nieruchomość na Osiedlu Słonecznym na rzecz Pani Wioletty Kubiak zamieszkałej w Biedkowie Osada 10 za cenę sprzedaży brutto wynoszącą 3375 złotych. Pozostałe przetargi nie przyniosły rezultatu.

Rozstrzygnięty został przetarg pisemny nieograniczony na dzierżawę parkingu we Fromborku przy ulicy Dworcowej na rzecz Pani Moniki Poszewieckiej z Krzyżewa, która w przetargu zaoferowała czynsz dzierżawy w wysokości 6000 złotych brutto w stosunku rocznym. Odbył się też przetarg pisemny nieograniczony na administrowanie w 2010 roku miejskim basenem kąpielowym we From-

borku. Ważną ofertę złożyło Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjno-Usługowe „Copernicus” Spółka z o.o.

Rozstrzygnięty też został przetarg na dzierżawę gruntu o powierzchni 65 m² położonego na działce nr 28/2 obręb 6 we Fromborku (Plac Górników) na okres od 1 maja do 30 września 2010 r. Dzierżawcą gruntu została Pani Iwona Borowska z Fromborka, która zaoferowała czynsz dzierżawny w wysokości 1757 złotych brutto.

W okresie sprawozdawczym uczestniczyłam:

26 lutego w Olsztynie w Euro Gali 2010 pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Jacka Protasa oraz Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Mariana Podziewskiego, w ramach której rozstrzygnięty został Finał Plebiscytu „Euro-Gmina – Euro-Partner 2008/2009” województwa warmińsko-mazurskiego. W obecności Pani Hanny Turuty – radnej Rady Miejskiej we Fromborku odebrałam statuetkę, którą przyznano miastu Frombork za ochronę zabytków i kultywowanie tradycji historycznych z rąk Pana Marszałka i Pana Wojewody.

27 lutego czynnie w Zimowym Marszu Nordic Walking po gminie Frombork z grupą fromborską z okazji 700-lecia nadania praw miejskich. Było nas 170 osób, nie tylko z miasta i gminy Frombork. W zakończeniu uczestniczyło dodatkowo około 100 osób. To kolejna impreza rekreacyjna integrująca mieszkańców i przyjezdnych zaprzyjaźnionych gości organizowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, zorganizowana na piątek. Kolejna też z kalendarza obchodów jubileuszu 700-lecia miasta.

3 i 16 marca odbyły się kolejne spotkania grup roboczych w ramach Komitetu Organizacyjnego Obchodów Jubileuszu miasta, które miały na celu omówienie zadań już zrealizowanych oraz przygotowań do wydarzeń w najbliższej przyszłości, głównie przygotowań do uroczystości w maju 2010 roku.

Analizując program obchodów 700-lecia Fromborka w okresie trzech pierwszych miesięcy 2010 roku Komitet Organizacyjny stwierdził, że odbyły się one zgodnie z przyjętymi założeniami. W marcu pozostaje jeszcze do zrealizowania 3 Konkurs Potraw, Palm i Pisanek Wielkanocnych w Wielkim Wierźnie 26 marca, na który w imieniu organizatorów Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Koła Gospodyń Wiejskich „Pod Lipami” serdecznie zapraszam. Piątek 26 marca o godzinie 15.

6 marca wzięłam udział w Walnym Zebraniu Sprawozdawczym Ochotniczej Straży Pożarnej we Fromborku, a następnie przewodniczyłam obradom jury w trakcie castingu na Annę Schilling i Mikołaja Kopernika. Casting może miał mniejsze wzięcie wśród kandydatów, natomiast zdecydowanie spełnił się jako działanie promujące miasto. Jak Państwo wiecie – naszymi ambasadorami będą Pani Kamila Grządziejewska i Pan Krzysztof Kotowski.

Kolejnym wydarzeniem promującym miasto był I Fromborski Zjazd Krystyn i Bożen 13 marca 2010 roku. Przygotowany został przez Komitet Organizacyjny, któremu miałam zaszczyt przewodniczyć ze

środków pozabudżetowych pozyskanych od sponsorów. Uczestniczki naszego Zjazdu wystosowały do Krystyn, które zebrały się na 13 Ogólnopolskim Zjeździe w Szczecinie życzenia imieninowe. Dostałam informację, że zostały one odczytane przez Panią Krystynę Bochenek Wicemarszałek Senatu RP na Forum Zjazdu. Pozostaję z nadzieją, że obie imprezy, zarówno casting na Annę i Mikołaja, jak i Zjazd Krystyn i Bożen wejdą na stałe, tak jak Dni Fromborka, do kalendarza imprez na przyszłe lata.

W dniach 8–9 marca uczestniczyłam w Kongresie Samorządu Terytorialnego w Poznaniu, który odbył się w związku z 20-leciem powstania Samorządu Terytorialnego. 9 marca Samorządowe Forum Kobiet Burmistrzów, Wójców i Starostek zorganizowało i przeprowadziło panel dyskusyjny „Kobiety dla Samorządu – Samorząd dla kobiet” pod patronatem Pani Prezydentowej Marii Kaczyńskiej. Przyjęliśmy tam stanowisko w sprawie udziału kobiet w wyborach samorządowych, które przedstawione zostało w czasie obrad plenarnych na zakończenie Kongresu. Nasze stanowisko zakończyliśmy takim zdaniem: „Demokracja bez kobiet jest demokracją w 50 procentach”. W trakcie obrad Kongresu spotkałam się z Prezydentem Torunia Panem Michałem Zaleskim, który potwierdził zorganizowanie i sfinansowanie prezentu w postaci koncertu w dniu 22 maja – dniu ponownego pochówku Mikołaja Kopernika w katedrze fromborskiej. Będzie to prezent Miasta Torunia dla Miasta Fromborka z okazji Jubileuszu 700-lecia. Koncert odbędzie się tego dnia o godz. 15 w katedrze.

Trwają prace przy modernizacji drogi 504 przez Frombork w obrębie trzech ulic: Braniewskiej, Kopernika i Elbląskiej. Przez inwestora – Zarząd Dróg Wojewódzkich zostały przygotowane objazdy – dla ciężarówek przez teren gminy oraz dla pozostałych przez miasto. Zdajemy sobie sprawę z utrudnień, jakie to stwarza mieszkańcom i przejeżdżnym przez miasto. I za te utrudnienia w mieście wszystkich właścicieli dróg w obrębie miast i gminy przepraszamy.

Na bieżąco w tej kwestii współpracujemy z wykonawcą Firmą SKANSKA i Zarządem Dróg Powiatowych. Tempo prac opóźniła długa i ciężka zima. Nie tylko w przypadku 504. Dotyczy to również realizowanych przez nas zadań w ramach prac interwencyjnych i publicznych. Po świętach uruchamiamy prace publiczne, w ramach których zatrudnienie podejmie 16 osób, które ukończyło Klub Integracji Społecznej we Fromborku.

W związku ze zbliżającymi się Świętami Wielkanocnymi w roku 700-lecia Fromborka – Świętami Radości w rozkwicie wiosny życzę Państwu odpoczynku w gronie rodzinnym, otwartości i życzliwości na sprawy bliskich, sąsiadów i znajomych.

Burmistrz Miasta i Gminy
Krystyna Lewańska
Frombork, 25 marca 2010 r.

INFORMACJA Z REALIZACJI UCHWAŁ PODJĘTYCH NA SESJI w dniu 25 lutego 2010 r.

Na XXXIX Sesji Rady Miejskiej we Fromborku w dniu 25.02.2010 r. podjęto 4 uchwały.

Do tego czasu zrealizowano 3 uchwały. Są to:

1. Uchwała w sprawie zmian w budżecie na 2010 rok – wprowadzono zmiany do budżetu na 2010 rok zgodnie z uchwałą.
2. Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej- Przychodni Rejonowej we Fromborku - uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana do SPZOZPR we Fromborku.

3. Uchwała w sprawie przystąpienia Gminy Frombork do Stowarzyszenia „Lokalna Organizacja Turystyczna – Subregion Zalewu Wiślanego” – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przesłana do przedstawicieli Stowarzyszenia.

W trakcie realizacji jest 1 uchwała. Jest to:

1. Uchwała w sprawie zaciągnięcia przez Gminę Frombork w 2010 r. kredytu długoterminowego na pokrycie planowanego deficytu budżetowego – zostanie ogłoszony przetarg na udzielenie kredytu.

KONKURS POTRAW, PISANEK I PALM WIELKANOCNYCH

Konkurs Potraw, PisaneK i Palm Wielkanocnych, zorganizowany już po raz trzeci przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Fromborku, odbył się 26 marca tradycyjnie w świetlicy w Wielkim Wierznie. Celem konkursu była popularyzacja świątecznych tradycji kulinarnych, a także prezentacja tradycyjnych potraw mieszkańców różnych rejonów Polski. W tym roku udział w nim wzięło 30 uczestników – prawie dwa razy więcej niż podczas II edycji konkursu. Byli to: Małgorzata

Kazimierska, Patryk Łatacz, Ola Piotrowska, Asia Błoch, Beata Michalunio, Kamila Kożusik, Beata Kopaniarz, Krystyna Lewańska, Krzysztof Kotowski, Zofia Fiedorowicz (Frombork) oraz Jadwiga Koszela, Irena Łęczkowska, Elżbieta Szyszka, Jadwiga Obłąk, Jolanta Kamionka (Narusa), Grażyna Tracz, Janina Bachanowicz (Wielkie Wierzno), Kamila Grządziejewska, Dominik Grządziejewski, Teresa Zielińska (Drewnowo), Zofia Murawska (Nowe Sadłuki), Małgorzata Łukasik (Jędrzychowo), Zuzanna Oleniacz (Krzywicz), a także sołectwo Drewnowo, świetlica w Wielkim Wierznie, świetlica w Narusie, Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkim Wierznie, Środowiskowy Dom Samopomocy

Caritas we Fromborku, Powiatowy Dom Dziecka we Fromborku oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Fromborku.

Uczestnicy startowali w trzech kategoriach:

1. potrawy, których zgłoszono 15, a były to: śledzie wielkanocne z jajem, łopatka pieczona z kością, taca ze śledziami, talerz jaj, warzywna sałatka Kopernika, szyna faszerowana, jaja faszerowane pieczarkami, jajka w sosie tatarskim, sałatka z piersi kurczaka z anansem, pasztet z piersi kurczaka, pałeczki drobiowe nadziewane, jajka w mundurkach, szynka kresowa, żurek z kielbasą.
2. pisanki – zgłoszono 23 zestawy
3. palmy – zgłoszono 12

W dodatkowej kategorii, za które jury przyznawało wyróżnienia, zgłoszono 16 ciast. Były to m.in.: sernik z brzoskwiniami, Boża Krówka, Zebra, Palma Makowa, szarlotka wielkanocna, sernik Złota Rosa, mazurek, pierniki, chleb wielkanocny, babka wielkanocna.

Jury miało bardzo trudne zadanie, bo należało skosztować wszystkich potraw i ciast. Oceniający pracowali w składzie: Jerzy Charzyński (przewodniczący), Bożena Szczepanik, Maria Łacko, Danuta Paszkiewicz, Jolanta Kosicka, Zbigniew Malinowski, Zdzisław Bralewski i Piotr Semkiw.

Ostatecznie jurorzy, przyznając poszczególnym potrawom, jajkom, pisankom i ciastom, zdecydowali o kolejności w poszczególnych kategoriach:

POTRAWY:

1. Krystyna Lewańska (śledzie wielkanocne z jajem);
2. MGOK Frombork (łopatka pieczona z kością);
3. Jadwiga Koszela (jajka w mundurkach);
- 4 i 5. Zofia Fiedorowicz (sałatka z piersi kurczaka oraz pasztet z piersi kurczaka).

PISANKI:

1. świetlica w Wielkim Wierznie;
2. Irena Łęczkowska;

3. Jadwiga Oblak oraz świetlica w Narusie;
4. Kamila Kożusik.

PALMY:

1. Ola Piotrowska i Asia Błoch oraz Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas;
2. Grażyna Tracz;
3. Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkim Wierznie;
4. Kamila Kożusik.

CIASTA (w kolejności wyróżnień):

Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas, Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkim Wierznie, Sołectwo Drewnowo, Janina Bachanowicz i Beata Michalunio.

Wszyscy laureaci otrzymali dyplomy oraz nagrody rzeczowe, a każdy z uczestników dyplom pamiątkowy oraz drobne upominki, których fundatorem był MGOK we Fromborku.

Konkurs był współfinansowany przez Urząd Miasta i Gminy we Fromborku w ramach powierzenia MGOK realizacji zadania z zakresu podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w tym: Podtrzymywanie i ochrona dóbr kultury i tradycji.

Fot. Jolanta Kosicka

ROZSTRZYGNIĘCIE SAMORZĄDOWEGO KONKURSU „OŚMIU WSPANIAŁYCH”

Rozstrzygnięty został tegoroczny konkurs nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. Celem konkursu jest promowanie pozytywnych zachowań, działań, postaw młodzieży oraz upowszechnianie wolontariatu. Komisja, w składzie: Krystyna Sieniawska, Hanna Turuta, Małgorzata Janewicz, wyłoniła laureatów konkursu.

W kategorii ósemek:

- I miejsce – Nikola Gacka
- II miejsce – Natalia Mikielwicz
- III miejsce – Ewelina Jachimowicz
- IV miejsce – Martyna Grzesiak

W kategorii ósemeczek:

- I miejsce – Małgorzata Krajnik
- II miejsce – Katarzyna Lewińska
- III miejsce – Urszula Balicka
- IV miejsce – Laura Ogińska

Nagrodami dla laureatów będzie wyjazd na wycieczkę oraz nagrody rzeczowe.

OBCHODY 70. ROCZNICY ZBRODNI KATYŃSKIEJ WE FROMBORKU

W środę 14 kwietnia we fromborskiej archikatedrze odbyła się uroczysta Msza św. w intencji ofiar zamordowanych w Katyniu w 70. rocznicę zbrodni. W miejsce kazania uczniowie Zespołu Szkół przygotowali inscenizację, w której przywołali fakty historyczne tych tragicznych wydarzeń oraz odczytali korespondencję oficerów z ich rodzinami. W asyście pocztów sztandarowych przy symbolicznych krzyżach pod Dębami Katyńskimi zostały złożone kwiaty i zapalone znicze przez przedstawicieli władz miasta, młodzieży szkolnej oraz osoby indywidualne.

Katyn jest dla Polaków symbolem zbrodniczej polityki systemu sowieckiego wobec narodu polskiego.

W kwietniu 1940 roku ponad 21 tysięcy polskich jeńców z obozów i więzień NKWD zostało zamordowanych. Tej zbrodni ludobójstwa dokonano z woli Stalina, na rozkaz najwyższych władz Związku Sowieckiego. Sojusz III Rzeszy i ZSRR, pakt Ribbentrop-Mołotow i agresja na Polskę 17 września 1939 roku znalazły swoją wstrząsającą kulminację w zbrodni katyńskiej. Nie tylko w lasach Katynia, także w Twerze, Char-kowie i w innych, znanych i jeszcze nieznanach miejscach straceń wymordowano obywateli II Rzeczypospolitej. Ofiarami byli głównie znaczący obywatele państwa polskiego: oficerowie Wojska Polskiego i policji, urzędnicy administracji państwowej oraz przedstawiciele intelektualnych i kulturalnych elit Polski. Ludzie tworzący podstawę naszej państwowości, nieugiętych w służbie Ojczyzny.

Fot. Bogusław Zych

URZĄD MIASTA I GMINY FROMBORK – MISTRZEM ORTOGRAFII

W piątek 23 kwietnia 2010 r. w Zespole Szkół Zawodowych w Braniewie odbyły się już po raz piąty Regionalne Mistrzostwa Ortografii. W mistrzostwach wzięło udział 31 drużyn, które podzielone zostały na 3 kategorie: uczniowie, nauczyciele, reszta świata. W kategorii „Reszta świata” drużyna z Urzędu Miasta i Gminy we Fromborku w składzie: **Jolanta Kosicka, Ewa Ry-marska i Beata Sobiło**, po raz trzeci zdobyła I miejsce!

W poszczególnych kategoriach zwyciężyli:

Uczniowie

- I – LO im. Feliksa Nowowiejskiego w Braniewie,
- II – Zespół Szkół Budowlanych w Braniewie,
- III – Zespół Szkół Budowlanych w Braniewie

Nauczyciele

- I – Zespół Szkół Zawodowych i Licealnych w Pieniężnie,
- II – Gimnazjum nr 2 w Braniewie,
- III – Zespół Szkół w Płoskini

Reszta Świata

- I – Urząd Miasta i Gminy Frombork,
- II – Brygada Kawalerii Pancernej w Braniewie,
- III – Straż Graniczna w Braniewie

Organizatorami konkursu była Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Braniewie przy współpracy Zespołu Szkół Zawodowych w Braniewie oraz nauczycieli braniewskich szkół.

LITEWSKO-POLSKA WYMIANA MŁODZIEŻY

Od 24 kwietnia 2010 r. realizowany w Zespole Szkół będzie projekt litewsko-polski wymiany młodzieży. Zaprzyjaźniona szkoła w Plutyszkach rejon Kazlu Ruda pozyskała fundusze na wspólne przedsięwzięcie w I turze realizowane w Polsce.

Projekt zakłada udział po dziesięciu uczniów i dwóch opiekunów z każdej szkoły.

Uczniowie będą wspólnie przygotowывali zajęcia aerobiku, jogi, tańca, zasady zdrowego życia. Zakończeniem I etapu działań będzie wspólna wycieczka po Kanale Elbląsko-Ostródzkim, zwiedzanie skansenu w Olsztynku, wyjazd na pola Grunwaldu, gdzie złożone zostaną kwiaty z okazji 600. rocznicy słynnej bitwy.

Zwieńczeniem 4-dniowego pobytu młodych Litwinów w Polsce będzie uczestnictwo, wspólnie z naszymi uczniami, w uroczystym pochówku słynnego Astronoma Mikołaja Kopernika.

Opiekę nad uczniami i merytoryczną stroną projektu sprawują:

1. po stronie polskiej panie:
  - Sylwia Mechlińska
  - Edyta Kurowska
2. po stronie litewskiej panie:
  - Inga Šarauskiene
  - Irena Kašauskiene

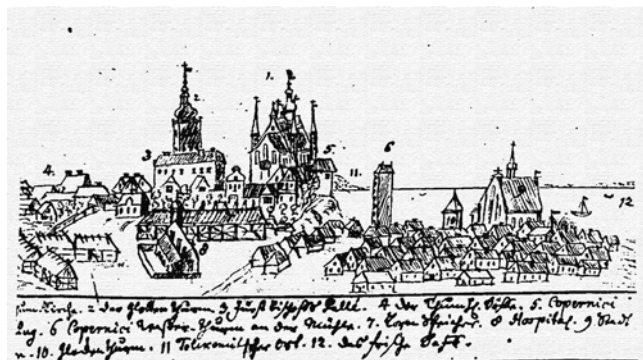
FROMBORK – KRÓTKA HISTORIA MIASTA

Diecezja warmińska została utworzona w 1243 roku i siedzibę biskupstwa ulokowano w Braniewie, ale po roku 1260, ze zniszczonego przez Prusów Braniewa, przeniesiono ją do Fromborka. I tu zaczyna się historia istnienia miasta, które początkowo stanowiło niewielką osadę u stóp warownego wzgórza katedralnego, którą lokował Biskup Eberhard z Nysy w dniu 8.07.1310 roku. Nie zachował się akt założenia Fromborka, ale inne miasta, lokowane na tym samym prawie, mają bardzo podobne treści i jako wzór wszystkich aktów, fragmenty jednego z nich można zacytować: *Ponieważ czyny ludzkie z upływem czasu często przechodzą w niepamięć lub ulegają zniekształceniu, przeto uważamy za rzecz konieczną i bardzo użyteczną, aby na piśmie w obecności świadków utrwalić to, co godne jest zachowania. Przeto my, (...) czynimy jawnym wszem i wobec, teraz i w przyszłości, (...) że ukochanym naszym mieszkańcom, ich prawym dziedzicom i spadkobiercom, za radą i zgodą kapituły, nadaliśmy wieczyście i na zawsze, (...) pełnię praw lubeckich.*¹ Do 1772 miasto posiadało własną, odrębną administrację i pozostawało własnością kapituły. *Jako miasto Frombork wraz z całą okolicą należało do warmińskiej kapituły, stąd także wynika, że kapituła utrzymywała we Fromborku dla zarządu dóbr swoich osobnych wójtów.*² Po I rozbiorze Polski władzę we Fromborku przejął rząd pruski, który między innymi wprowadził własną administrację i zniósł

pańszczyznę, lecz dopiero w 1926 roku wzgórze i miasto połączył w jeden organizm. Frombork przez wieki fascynował badaczy, ale ich uwaga skupiała się głównie na historii i architekturze Wzgórza Katedralnego, natomiast przeszłości miasteczka i jego przemianom poświęcano niewiele miejsca. Osada o skromnej architekturze pozostawała w jego cieniu i ograniczana przez kapitułę nigdy nie mogła osiągnąć wysokiego rozwoju.

Przekazy ikonograficzne z połowy XVII i początku XVIII wieku ukazują miasto w palisadowym umocnieniu, z dwiema bramami od zachodu i wschodu. Pierwotnie przez miasto przebiegały dwa głów-

Miasto i wzgórze katedralne od strony północnej - odbitka ilustracji wg rysunku J.H. Dewitza z ok. 1750 r.

¹ S. Achremczyk, A. Szorc, *Braniewo*, Olsztyn 1995. Wybrane fragmenty dotyczą lokacji Braniewa.

² *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego*, Warszawa 1881, s. 414.

ne trakty na osi wschód–zachód. Pierwszy – od strony Elbląga z bramą młyńską od zachodu – przechodził w jedną z ulic po stronie północnej rynku, drugi – od strony Braniewa z bramą kowalską od wschodu – biegł po stronie południowej wzdłuż kanału dochodząc do portu.

Najważniejszymi obiektami w mieście były: XIV wieczny kościół parafialny p.w. św. Mikołaja, (z dobudowaną drewnianą dzwonnica w XVIII wieku), wieża wodna z połowy XVI wieku i na przedmieściu wschodnim zespół szpitala św. Ducha z kaplicą św. Anny z 1 ćwierci XV wieku. Do początku XVIII wieku w centrum znajdował się prostokątny rynek z ratuszem na środku, otoczony zwartą zabudową kamieniczek lokowanych na regularnych parcelach. Początkowo domy wykonywano w konstrukcji szkieletowej z drewna. Murowane z cegły zaczęto stawiać w centrum dopiero w końcu XVIII wieku, a na obrzeżach dopiero na przełomie XIX/XX wieku. Na przedmieściach budowano bez regularnego układu urbanistycznego, otaczając domy budynkami o charakterze rolniczym i zakładając wokół liczne ogrody. Już w średniowieczu główne trakty przechodzące przez miasto były brukowane kamieniami polnymi, a ważniejsze ulice w mieście, jak i plac rynkowy były wybrukowane dopiero w końcu XIX wieku. Od chodnika oddzielały je wąskie pasma rynsztoków.

Od założenia do czasów nowożytnych w miasteczku żyło najwięcej nieco ponad 3000 mieszkańców (w 1936 roku – żyło tu 3068 osób). Zajmowali się oni głównie rybołówstwem i rolnictwem, ale w XVI w. istniał tutaj również cech młynarzy, piekarzy, szewców, krawców, ślusarzy, złotników, browarników. *Jarmarków bywa w roku 8, na konie i bydło 4 i kramne 4. W pobliżu młyn, tartak, przedziałnia lnu. Kilka pieców wapiennych i browarów. Drzewo wywożą morzem do Hamburga i Bremy, a mąka i piwo rozchodzą się szeroko po okolicy*³.

Większość mieszkańców żyła tu od pokoleń, a jeśli osiedlał się ktoś nowy, było to najczęściej powodowane zawieraniem związków małżeńskich z osobami pochodzącymi z najbliższych parafii (Błudowo, Chruściel, Kurowo Braniewskie, Pierzchały, Szalmia). W czasie największego rozkwitu miasta w XVI i XVII wieku, do Fromborku przybywało wielu znamienitych mężów, uczonych, często pochodzących ze znanych rodów szlacheckich bądź królewskich.. Tutaj w latach 1510–1543 przebywał największy polski uczyony, Mikołaj Kopernik, a także Stanisław Hozjusz, Krzysztof Szembek, Edmund Potocki, Ignacy Krasicki. Pod koniec XIX w i pierwszej połowie XX wieku członkostwo w kapitule warmińskiej we Fromborku otrzymywali również wybitni uczeni, często wywodzący się z Fromborka. Najbardziej znanym był Julius Cezary Pohl, ur. (1830–1909), syn ogrodnika Josepha Pohla, kanonik i poeta, wydawca „Ermländischer Hauskalender”. We Fromborku była nawet promenada nazwana jego imieniem, a w pobliżu Wzgórza Katedralnego stał jego pomnik.

Innym znanym kanonikiem wywodzącym się z Fromborka był doktor teologii Józef Michał Krüger, (1816–1902) prefekt szpitala św. Ducha i kapelan kaplicy św. Anny we Fromborku, który pod koniec życia ustanowił „Stypendium Krügerianum”, dające pomoc ubogim studentom. Należy także wspomnieć Marcina Müllera, (1805–1898), dziekana kapituły, Rudolfa Borowskiego (1812–1890), który w 1880 roku ustanowił kolejne stypendium Fundatio Borowskiana..., oraz Augustyna Harwarta (1824–1887). Gospodarczo miasto nigdy nie rozwi-

Karta pocztowa z 1897 roku z panoramą Fromborka od północy. Pierwsza znana pocztówka z Fromborka wykonana w technice litografii barwnej. Wysłana 03.09.97 z Fromborka i 04.09.07 była dostarczona do Leipzig

nęło wysokiego poziomu. W roku 1810 uruchomiono stację pocztową, w 1826 r. rozpoczęto budowę umocnionej drogi z Elbląga do Królówca przez Braniewo. W porcie na nabrzeżu zbudowano falochrony, obok powstały wysokie budynki magazynowe i spichlerz, a także kąpielisko miejskie. Na rozwój miasta miało także wpływ przeniesienie do Fromborka stolicy biskupstwa warmińskiego w roku 1837.

Po zakończeniu II wojny światowej, miasteczko zostało pozbawione praw miejskich (żyło tu wówczas tylko 220 mieszkańców). Przywrócono je dopiero w 1959 roku. W kolejnych la-

Panorama Fromborka z samolotu (wykonana w 1928 roku) przedstawiająca wzgórze od strony południowej i miasto w części północno-wschodniej. Wydana przez: Margret Ehler, Frauenburg, Papierhandlung, 09.11.1931 r.

tach miasto odgruzowano, przywrócono komunikację kolejową i drogową. Równocześnie rozpoczęto odbudowę, pod hasłem OPERACJA 1001 FROMBORK, która miała przygotować Frombork do zbliżającego się jubileuszu 500 rocznicy urodzin M. Kopernika.

Po wojnie dokładano pewnych starań, aby miasto mogło ponownie zacząć funkcjonować, dając bazę gastronomiczno-hotelową odwiedzającym je turystom oraz zatrudnienie mieszkańcom. Działania te, wykonywane w kilku etapach, doprowadziły do zatarcia pierwotnego układu urbanistycznego i zmieniły w dużym stopniu wygląd miasteczka. Jedyne górujące w centrum Wzgórze Katedralne pozostało w ogólnym charakterze nie zmienione.

Jagoda Semków

³ Słownik geograficzny Królestwa Polskiego, Warszawa 1881, s. 414.